

Zkušenosti krajana v Colorado.

Píše F. Kořanský, Berthoud, Colo.

Několik slov o umlém zavodňování pozemků v Colorado.

Zavodňování v tomto státě může se konat lehce a také dost namáhavě. Dlužno tu počítati na to, jaká jest poloha pozemku. Je-li poloha rovná a má-li poněkud sklon, dá se pole lehce k zavodnění připravit. Aby iaskavý čtenář mohl si učiniti pojem o tomto zavodňování, musím nejprve přikročiti k hlavním pracím v tomto vynálezu. Předně musí býti voda svedena v jisté nádržky, nebo rybníky a to obyčejně s hor, kde nalézá se snh celoročně. Z těchto rybníků jsou nadřídány hlavní dýže (velké kanály), kterými se rozvádí voda do menších dýží, jež zřizeny jsou podle cest, vedle každého pole. Při tom musí se míti stále na paměti směr polnosti. Někde se musí taková dýž pracně zhotoviti; musí se totiž zem navážeti do dolů a z těchto pak teprve dělat asi dva metry širokou a dva metry vysokou dýž, by mohla se voda snadno rozřídovati k jiným pozemkům. Dle mého náhledu je to rozhodně lepší, nemusí-li se farmář o tuto práci starat a vláhy dostává se mu cestou přirozenou, totiž deštěm. Při velkých nádržkách jsou zřizena, jak po česku říkáme, hlavní stavidla, kde se voda na farmářovu žádost změní a pustí k jeho pozemku. Myslím, že si musí každý farmář vodu při koupi majetku zaplatit, na splátky v různých částkách mu přidělených. Asi 6 mil na západ od Johnstona bydlící farmář koupil si vodu pro své pozemky jednou pro vždy za \$2,000 pro farmu o 160 akrech, čímž ovšem nemá zajištěno, že nepřijdou kroupy, jež mu mohou celou úrodu úplně zničit. Co jsem až dosud naznačil, s tím nemá farmář téměř žádnou práci. Jemu teprve práce nastává pravým zavodňováním plodin. Od dýží musí si teprve nadělati strouhy ku pozemkům, by na nich mohl vodu rozvésti podle potřeby. Co se týče zavodňování pšenice nebo pastru, nedá to již takovou práci. Stačí pouze pustiti vodu do vyorané hluboké brázdy, by mohla se co nejvíce rozliti po poli a všechno rostlinstvo potřebnou silou k vzrůstu přivítati. Tato brázda se musí vždy udělati tak, by nemohla voda běh svůj zastavit, ani aby nemohla se prudce přes pozemek hnáti. Jinak nebyla by celá práce nic platná. Při zavodňování delších pozemků, ku př. o 160 rádech, musí se tyto brázdy nadělati přes pole; jedna od druhé asi na 30 rádu. Nejprve se zavodní první oddělení tohoto pole, pak se voda na hoření straně přehradí tak, aby dostala směr a tekla strouhou vedle pole, až k druhé brázdě přes pole. Zde se opětně voda přehradí tak, aby se její směr dostal do této brázdy a zavodní se tak druhá část pole, což se opakuje i u dalších částí v poli. Jinak jest ale při zavodňování řepy, bramborů a vůbec všech řádkových plodin. V řepě se musí ku př. proorati pomocí strojů brázdičky, by mohla voda s hoření strouhy do každé této brázdy vniknouti a tím se stane, že do každého řádku řepy vnikne voda, aniž by zaplavila celé pole. Když ale dělník začne na rozpouštění vody mezi řádky pracovati, musí míti každý řádek na paměti, aby voda nezůstala mu nikde stát, anebo aby mu řádkem neubíhala. Musí tudíž jíti s lopatou po celém řádku, aby buď vodě pomáhal řádkem se pohybovat, aneb řádek tu a tam přehradit, by zmírnil se běh vody a aby mohla voda lépe do země vniknouti. Zavodňování řepy musí se nejméně třikrát opakovat, po jaru práci až do sklizení, aby řepa dostala náležitou hodnotu, neboli dosti sladkosti.

Co se týče podnebí v Colorado jest dosti příznivé pro farmářství. Pěstuje se v této části nejvíce řepa, alfalfa, pšenice a něco málo bramborů. Nejvíce bramborů pěstuje se u města Greeley, kde jest téměř všude písčová zem. Počátkem května začíná nám stálý jas slunce, který potrvá až do zimy. Ovšem se také zde mraží, až hrozno, mraky visí nízko nad zemí, hromobití býva strašné a nikdy z toho nespadne nad zdejšími okolím ani kapka vody. Kolikrát jsem si myslil, že přijde přítal a vše zničí, ale ve čtvrt hodině všechny mraky byly za horami, kde se v ohromné prudkosti voda lila. Od deště mají v těchto místech farmáři pokoj, ale za to kroupy snad ani jediným rokem nechybí. Nejčastěji kroupy snesou se nad městem Greeley a Denver a tu často padají jako slepičí vejce veliké. Když jsme se loni divili, že padají kroupy jako vlašské ořechy, usmál se farmář a řekl, to že nic není, zde že jsou zvyklí na kroupy jako klíky u dveří veliké.

Letošní zima byla v těchto místech velice krásná. Od posledního října neměli jsme žádný snh, žádný déšť, ale slabé mrazy v noci. Ve dne však bylo úplně jasné, krásné počasí, které potrvalo až do posledního února. Začátkem března začal padati kteréhosi dne snh a rozpoutala se taková bouře snhová, že bylo do večera přes půl metru snhu na rovině. Po této chumelici přihnál se v noci severák, tak že do rána byly všechny dolky zaváty snhem.

Druhého dne po oné chumelici vyjel vlak z Loveland do Johnstona, což jest asi 10 mil cesty. Uvázel ale ve snhu a musil býti dělníky ze snhu vyházen. Teprve 3. března o osmé hodině večer dojel do Johnstona; přes polovic dráhy bylo zaváto snhem 6-7 stop vysoko. Jak se zdá, chce letošní březen vynahradiť, co leden a únor zameškaly, poněvadž mrazy snh a ostrý severní vítr dosud vládnou. Na práci dosud není ani pomyslení, ačkoliv před březnem se dělalo v poli skoro každý den. Zvláště dobytek touto změnou počasí mnoho trpí. Přítště zmíním se o pěstování řepy v našem státě.

Domoviny v South Dakotě.

Předminulý týden vrátil se ze South Dakoty pan Anton Pitela, o němž jsme se již několikrát zmínili jako o muži velmi sečtělém a uvědomělém a z jehož pera před nedávnem přinesli jsme pěkný článek "Pro naši národní očistu". Pan Pitela dlel v Dakotě za příčinou zabrání vládního pozemku a skutečně tam také cosi zbral. O tamnějších poměrech vyjádřil se jak následuje:

Dovolují si milým čtenářům sdělit něco o domovinách v Pierre, S. D. Nemohu všechny dojmy z mé cesty vylíčit, protože nedostává se mi k tomu místa i času. Půda okolo Pierre jest dvojitá. Černý slín a potom černá úrodná prst, trochu tu tam písčím promísená. Dle vzrůstu u hustoty trávy soudím, že není tam zle o vláhu. Jsou to sice jen mé názory, ale myslím, že půda ta k farmářství hodí se zaamenitě. O té krajině dobrá sdělení mohl by dáti pan Hynesch v Pierre, S. D., který tam jest již po osm roků usazen. Měl jsem příležitost viděti dobytek pana Hynesche, kterýž byl ve velmi dobrém stavu, ač téměř přes celou zimu byl odkázán pouze na pastvu. A také jsem viděl, jak dobytek s chutí pase se na suché trávě, které jest všude dostatek a toho roku mřná zima. Já a pan Hlavička z Omahy zabrali jsme po 160 akrech. Aie každému jest dovoleno zabrati více. Ku př. pan Hynesch má zabránu celou sekci. Jedno sto a šedesát akrů má jako domovinu, a potom tři stošedesát-

ky má zabrány na vodu; jest povinen na témže pozemku udělat nádržku na 1,500 galonů vody. Tž pozemek nesmí oplotit, ježto tam má každý právo dobytek zaháněti k napájení. To má býti zhotoveno do dvou roků.

Zabráni stojí \$14 a \$2 stojí notářský prozatímní přípis. Kdo ale zabírá na vodu, nemusí platiti \$14, nýbrž pouze \$2 za každých vodních 160 akrů.

Dráha z Omahy tam i zpět stojí \$14 50. V jiné dny stojí \$24 50. Mým úsudkem jest, že se tam dá s prospěchem farmářiti, ježto, jak jsem viděl, vzrůst trávy jest obdivuhodný. Touže krajinou se stavi dvě dráhy. Já budu usazen asi 20 mil od jedné z těchto dráh. Blížší podrobnosti mohl by sdělit pan Hynesch, který jest už po 8 roků nepřetržitě v krajině té usazen a totiž v Pierre, So. Dak. Zavděčil by se zároveň měrou nemalou všem těm, kdož touží sobě domov založiti, a jichž namnoze skromné úspory nijak nedovolují na koupi drahých pozemků v četnější osazených krajinách vůbec pomysliti.

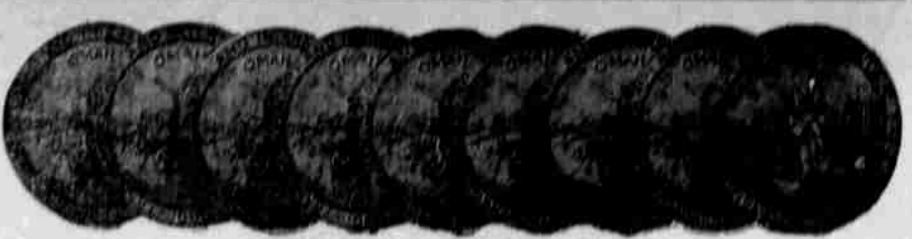
Byl vysokým mužem, více než prostředního věku, s rameny vystupujícími a ohnutými. Obličej jeho byl osmahlý, hubený a ustaralý; ruce velké a od těžké práce stvrdlé. Životopis jeho byl život útrap. Neustálým zápasením podařilo se mu vychovati, vzdělati a postaviti v život své dítky. Stál tu, ač ještě nebyl starým mužem, nicméně zlomen tělesně přiléhavou starostí, přiléhavou těžkou prací. Nemusíme se ohlížeti daleko, aby chom našli jej a jemu podobného. Možná, že čtouce tyto řádky, vidíte před sebou bledý, vyzáblý obličej matky nebo otce, na něž se tento popis do jisté míry hodí. Něco se musí udělat. Přírodě musí býti pomozeno, aby uzdravila vyčerpanou ráznost a svalstvo. K tomuto účelu není snad žádného léku, který by se mohl vyrovnati Dra. Petra Hoboku.

Pan Jan Janoušek z Burwell, Neb., praví: "Jsem velice vděčným za to, co Hoboko udělalo pro mého otce. Byl tak nemocný a slabý, že se nemohl na lůžku ni zdvihnouti. Všichni jsme mysleli, že život jeho blíží se ku konci. Tak soudili všichni ti, co ho viděli. Jako poslední útočiště počali jsme mu dávatí Hoboko a třetí celé jeho tělo Léčivým olejem. Zdálo se, že mu to skoro okamžitě ulevilo. Byl stížen žaludečným nečubem a bolestmi po celém těle. Dvě láhve Hoboka a dvě láhve Léčivého oleje ho u zdravily. Je mu nyní 78 roků a říká, že je mu tak dobře, jako kdy jindy."

Takové je dosvědčení o tomto starém, dobou zkušeném bylinném léku. Kdo může čísti takový dokaz bez pocitu, že musí býti něco v něm, něco v tomto léku, co jej činí tak účinným, když vše ostatní zdálo se zklamati. Není prodáván v lékárnách, nýbrž lidem přímo nebo od majitelů Dr. Peter Fahrney & Sons Co., 112-118 So. Hoyne Ave., Chicago, Ill.

Louis Berka, český právník a veřejný notář. 941 N. Y. Life Bldg., Omaha. TELEFONY: Úřadovna, L28; Obydlí, 2565, 55.

Hudební nástroje. Zaslám zdarma moje krásné ilustrované ceníky hudebních nástrojů. Krásná plána, organy, foukačské nástroje, housle, pravé české harmoniky, koncertiny a j. Nejlepší ceny. Vyhradní jednatel V. F. Červený a synové světelných hudebních nástrojů. Píšte hned. LOUIS VITÁK, 105 Wabash Ave., Chicago, Ill.

HIGHEST AWARD
J. ILER'S
Pure Malt
WHISKEY
1898, at
TRANSMISSISSIPPI & INTERNATIONAL
EXPOSITION,
OMAHA, U.S.A.

Dvanáct příčin, proč Ilerova čistá sladová whisky získává si přízně přes všechny jiné kořalky, škotské, irské, kanadské, neb domácí, jest:

- 1. Poněvadž je šťastnou kombinací všech, bez chyb kterékoli z nich.
2. Poněvadž předčí v jemnosti a lahodnosti příchuti všechny, co bylo dosud vyrobeno a uvedeno do trhu.
3. Poněvadž zaměňuje se zrovna tak značkám, jako jemné chuti a žaludku žen a nemocných.
4. Poněvadž eroji vyší jakosti, chuti a čistoty stala se oblíbenou u lékařů, v rodinách za nálevnou, jakož i za krodenci.
5. Poněvadž předčí všechny ostatní kořalky na děláni horkých nápojů a na přimísení do sodovky.
6. Poněvadž jest to jediná sladová whisky, nabízená přímo od vinopálníků, není nikdy prodávána v sudcích, nýbrž vždy v lahvech pod známkou vinopálníků.
7. Poněvadž je vyráběna v jediné z největších vinopálen v zemi, jejíž ochranná známka jest nejlepší zárukou výtečné jakosti.
8. Poněvadž je tou jedinou whisky, prodávanou pod podstatnou zárukou čistoty \$1.00, vyplati se každému, kdo objeví v ní nějaké škodlivé látky neb umělé sbarvení, příchutí atd.
9. Poněvadž je náležitě vyráběna z nejlepšíh látek a nikdy se neprodává, dokud nedosáhla plného stáří ve vládních skladních.
10. Poněvadž radí si cestu k oblíbené svojí vlastní hodnotou, bez vynakládání náročných sum za oznamování, což musí býti připočteno ke ceně zboží a za což spotřebitel na konec platí.
11. Poněvadž je nabízena nikoli jako patentní lektvar, sličnjící vyhojení všech nezhofitelých nemocí, nýbrž za to, čím skutečně je—první třídy čistý prostředek, porušovatel a snižovný pokrm nejvyšší možné jakosti.
12. Poněvadž prodávána je při malém, lehlí tlmímú vředěku, oprávněném. Její výroba a prodej v obrovném množství, vinopálnou, je pouze na vnitrozemních daních platí tři miliony dolarů ročně.

WILLOW SPRINGS DISTILLERY, OMAHA, NEB. Vyrábitelé Golden Sheaf čistě žitné a Bourbon Whiskey a Ilerovy Eagle jalovcové.

Dr. A. Svobody Hořké Víno. Připravené dle předpisů tohoto proslulého lékaře, doporučeno ode všech lékařských autorit v nemocích žaludku a vnitřnosti. Toto výtečné léčivé víno, užíváno li v pravých dávkách, může býti užíváno co lék při slabosti žaludku, nechuti k jídlu, nezdravosti a všech podobných nemocích. Prodáváno jest v plných kvartových lahvech. Žádejte o toto víno, jež jest k dostání ve všech lepších českých hostincích. S. JUNG & CO., MILWAUKEE, WIS., jediná majitelové. Costujícím jednatelům jest pan J. H. SHARY, 2957 FARNAM ST., OMAHA, NEB. Telefon 4927.

SEVERO-NĚMECKÝ LLOYD. Pravidelná poštovní a paroplavební doprava z Baltimore do Brémen. Přímé po nových dvoustrubových podstatných parolodích od 7,500 do 10,000 tun nosnosti: Cassel, Breslau, Rhela, Koeln, Hanover, Frankfurt, Brandenburg, Chemnitz, Necko. II. kajuta z Baltimore do Bremen od \$45.00 nahoru. Tyto parníky mají pouze jednu třídu kajut: sá označena jest jako II. kajuta. Všechny imonované parníky jsou vřhradně nové, výtečně sbudované a salony sáříre pokojů kajutní na palubě. Elektrické osvětlení ve všech prostorách. Další správy podávají generální jednatelé: A. SCHUMACHER & CO., No. 7 S. Gay St., Baltimore, Md. H. CLAUSENIUS & CO., 95 Dearborn Str., Chicago, Ill. sňob jejich sdástu - zemí.

Předplat'te se na "Pokrok", \$1 ročně.